

Nyhetsbrev Betaltjänster Skåne

I nyhetsbrevet, som ges ut ungefär varannan månad, samlar vi betaltjänstinformation som vi tror kan vara av intresse för dig som läsare*.

Nyhetsbrev nummer 11 tar upp en rad utmaningar kring betaltjänster som drabbar alltfler i samhället. Vi hoppas att det kommer lösningar framöver men det ser ut att dröja.

OBS! Det pågår stora utbetalningar gällande elstödet från staten via Swedbank vilket gör att det finns stor risk att bedrägerier kopplat betalningar och konton ökar markant. Läs nedan hur du skyddar dig och kom ihåg att **aldrig lämna ut bankuppgifter, som BankID eller kortkoder, eller logga in på internetbanken på uppmaning av någon annan.**

Innehåll:

- Konsekvenser av att inte ha ett betalkonto
- Känner du till dina rättigheter när det gäller betalkonto?
- Funktionsrätt Skåne påvisar utmaningar att betala i vardagen
- Lundaforskare menar att digitala betaltjänster är diskriminerande

- Vanliga bedrägerier- så skyddar du dig
- Kurs i digital säkerhet

[Prenumerera på vårt nyhetsbrev](#)

Konsekvenser av att inte ha ett betalkonto

Det finns alltfler människor som inte har tillgång till ett betalkonto vilket ställer till det i vardagen. Utan betalkonto är det svårt att betala räkningar.

Vi får uppgifter om att betalkonton "frysas" om innehavaren gjort eller mottagit transaktioner, exempelvis via Swish, som banken tycker är misstänkta. Om en person vill öppna ett betalkonto ligger betalningsanmärkningar till last och personen kan nekas konto. Detta gäller även för enskilda företag. Betalningsanmärkningar ligger kvar i systemet i tre år även efter att de har betalats.

Då återstår kontanter som betalningsmedel. Om personen eller företaget kan få fram kontanter vill säga. Idag finns bara ett ställe i Skåne där räkningar kan betalas kontant om man inte har tillgång till ett betalkonto.

Bankernas skäl till att neka betalkonto för enskilda företag kan även handla om att

lönsamheten ifrågasätts, att det inom företaget finns bristande kundkännedom och då risk för penningtvätt.

Länsstyrelsen arbetar för att lyfta dessa frågor nationellt. Det behövs alternativa betaltjänster i de fall en privatperson eller ett företag inte har tillgång till ett betalkonto.

Känner du till dina rättigheter när det gäller betalkonto?

Grundprincipen är, att alla som kan visa att de är bosatta i Sverige har rätt att få öppna ett så kallat betalkonto i svenska banker. Detta fastställs i Betalkontodirektivet, som gäller för hela EU. Med betalkonto menas ett konto där du kan placera pengar samt utföra och ta emot betalningar.

En bank får bara neka någon betalkonto, eller stänga ner ett konto, om de kan visa på särskilda skäl. Det kan exempelvis handla om att personen som ansöker om kontot tidigare har ägnat sig åt någon typ av ekonomisk brottslighet.

Som särskilda skäl räknas inte betalningsanmärkningar, sen återbetalning av utnyttjad kredit eller att man saknar personnummer. Regeringen säger att uppsägning av betalkonto på grund av särskilda skäl endast kan komma i fråga i undantagsfall.

Om banken säger upp ditt konto kan du vända dig till Allmänna reklamationsnämnden för att överklaga bankens beslut.

Källa: konsumenternas.se

Här hittar du information om betalkonto på Konsumenternas hemsida

Funktionsrätt Skåne påvisar utmaningar att betala i vardagen

Nu har Funktionsrätt Skånes projekt *Att betala med ansiktet* tillsammans med Freja eID, Begripsam och Region Skåne avslutats. De har bland annat genomfört drygt 20 workshops med över 30 medlemsorganisationer för att ta reda på hur det fungerar för medlemmarna att betala när man reser i vardagen. Syftet med projektet, som finansierats av Post- och telestyrelsens innovationstävling, har varit att ta reda på om det är möjligt att betala inom kollektivtrafiken genom att identifiera sig med ansiktet istället för med BankID.

Det visar sig vara svårt med en enkel lösning, som ansiktigenkänning, men projektet har visat att det ska kunna gå att både köpa biljetter och identifiera sig på ett enklare sätt än som det ser ut idag och ger bland annat Skånetrafiken tips om hur det skulle kunna gå till. Mobiltelefonen visar sig vara viktig även om en enklare metod ska tas fram vilket fortsatt gör att vissa har svårt att klara av betalningarna.

Möten med medlemmarna visar att stress och en känsla av att vara övervakad gör att hantering av resebiljetter upplevs som svåra. Dessutom är man rädd att få straffavgifter om man råkar göra fel. Funktionsrätt Skåne menar att det finns många olika behov gällande betalningar i vardagen och att samhället behöver anpassa lösningar som även passar de som är utanför "stormens öga".

Lundaforskare menar att digitala betaltjänster är diskriminerande

"Cash – Mänskliga rättigheter och social hållbarhet i övergången till ett kontantlöst samhälle" bedrivs vid Lunds universitet av Lena Halldenius och Moa Petersén med finansiering av forskningsrådet Formas.

Projektet Cash studerar det kontantlösa samhället och effekterna av en digitaliserad

betalningsmarknad som en fråga om social rättvisa och inkludering, snarare än som en teknisk fråga. Lena och Moa intervjuar i projektet personer som är kontantberoende på grund av ekonomisk utsatthet. Deras erfarenheter av att leva kontantberoende liv i ett högteknologiskt land som Sverige betraktas i projektet inte bara som information eller data, utan som värdefull och policyrelevant kunskap. Mer och smartare digitalisering är inte lösningen för personer vars exkludering har socioekonomiska orsaker. De menar att det handlar om en rättighetsfråga: policybeslut och samhällsförändringar som leder till försämringar för de som redan har det sämst kan inte rättfärdigas.

- När större delen av ekonomin slutar acceptera kontanter så blir dessa grupper inlåsta i en krympande kontantbubbla och känner sig övergivna av samhället. Utanförskapet går på djupet i hur de ser på sig själva i förhållande till samhället i stort: de tror inte att de spelar någon roll, menar Lena Halldenius.

Projektet pågår fortfarande och ytterligare intervjuer ska genomföras under våren 2023.

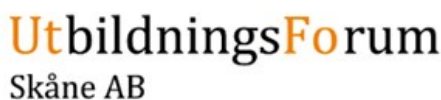

Vanliga bedrägerier- så skyddar du dig

På Polisens webb hittar du en lista över de vanligaste bedrägerierna, tillsammans med tips om hur du undviker att bli lurad. Läs gärna igenom listan även om du känner att du har koll – det skadar inte att friska upp minnet!

Viktigt att tänka på om du skulle drabbas är att det inte är ditt fel och du har ingen anledning att skämmas eller känna dig dum. Bedragarna är ofta både förtroendeingivande och trevliga, och det är lätt att bli lurad, även om man är medveten om riskerna. Tveka därför inte att omgående kontakta polisen om du blir utsatt. Alla anmälningar som görs ger ökad medvetenhet om bedrägerier, och din anmälan kan göra att någon annan slipper bli lurad.

Här hittar du länk till polisens tips för att skydda dig mot bedrägerier

Kurs i digital säkerhet

Med rätt kunskap minskar risken för att bli utsatt för bedrägerier. Utbildningsforum Skåne AB erbjuder en kurs i digital säkerhet för bland annat pensionärsföreningar och på bibliotek. Genom kursen får deltagarna råd om förebyggande åtgärder så att de kan känna sig säkrare på nätet. Kursen är kostnadsfri.

Utbildningsforum är en icke vinstdrivande organisation med syfte att öka kunskapen om bankens digitala tjänster och bidra till ökad digitalisering. Bolaget drivs av två sparbankstiftelser, och verkar främst i Sparbanken Skånes verksamhetsområde.

Här hittar du Utbildningsforums kurser

KONTAKT

Catharina Hellström Engström,
catharina.hellstrom.engstrom@lansstyrelsen.se
010-2241372

Lisbet Smolka Ringborg,
lisbet.smolka-ringborg@lansstyrelsen.se
010-2241636

Länsstyrelsen
Skåne

Öppna nyhetsbrevet i din webbläsare
Läs hur Länsstyrelsen behandlar dina personuppgifter
Vill du avregistrera dig från nyhetsbrevet?

Hjälp oss att bli bättre genom att visa vad du tyckte
om nyhetsbrevet

Skickat med Paloma